

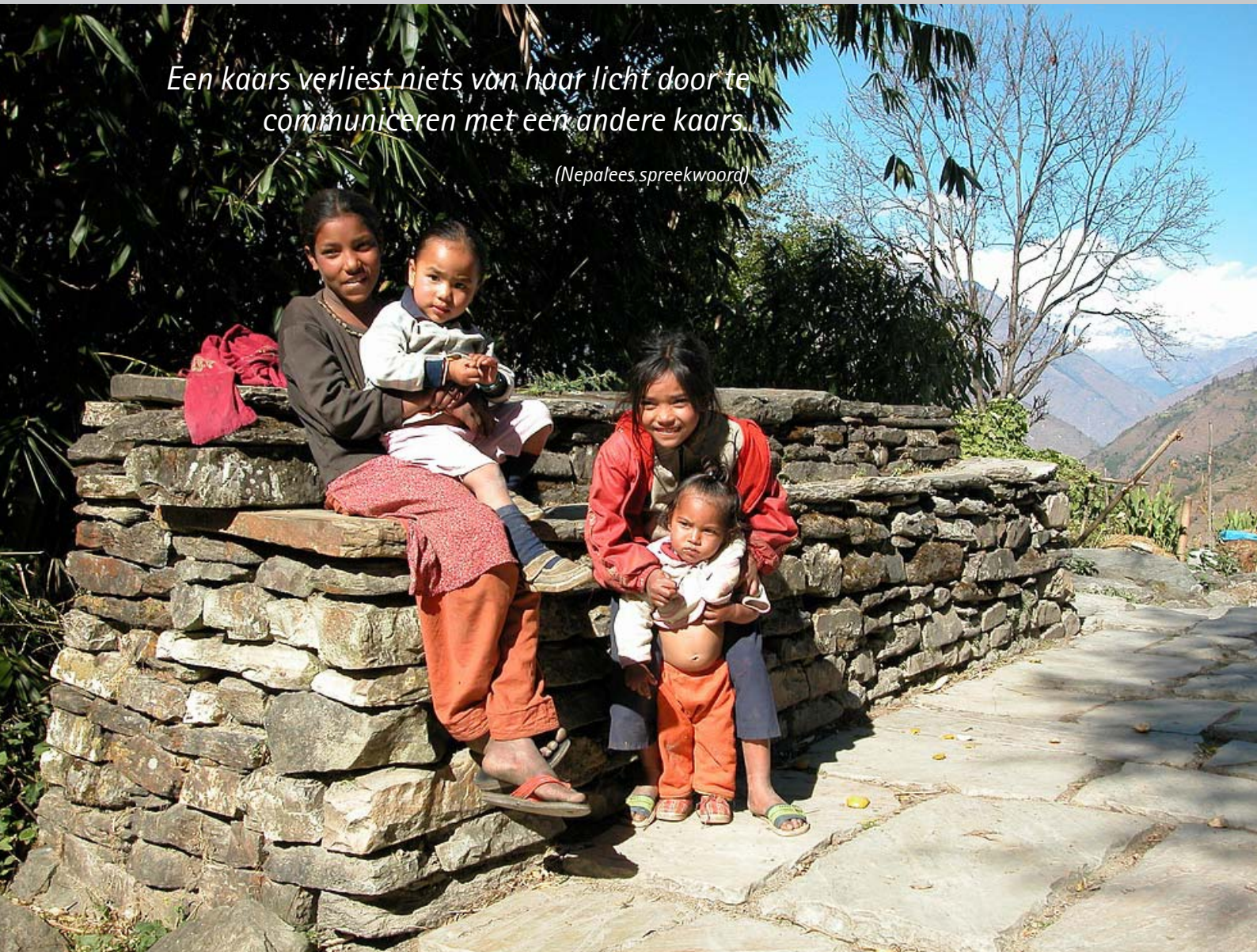
BIKAS

FOCUS OP NEPAL

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.
Vol.24, n°1 – januari / februari / maart 2013
Afgiftekantoor 2600 Berchem 1-2 Afd. – Erkenning : P206908

*Een kaars verliest niets van haar licht door te
communiceren met een andere kaars.*

(Nepalees spreekwoord)

VERKIEZINGEN UITGESTELD TOT HET VOORJAAR

De verkiezingen, die voorzien waren in november, zijn door de maoïstische interim-regering uitgesteld tot april of mei van dit jaar. Juridische problemen en onenigheid tussen de belangrijkste politieke partijen over het hoe en wanneer vormden het struikelblok. Door het uitstel hoopt men uit de politieke impasse te geraken die het land al maandenlang lamlegt.

Omdat de regering in juli vorig jaar geen financieel plan 2012-2013 op tafel kon leggen, heeft Nepal het sindsdien met een noodbudget moeten doen. Maar ondertussen is het geld op. Zo 'n half miljoen leraren, politieagenten, soldaten en andere medewerkers uit de politieke sector leefden in de onzekerheid over de uitbetaling van hun salaris. Ondertussen heeft president

ONZE PROJECTEN

Ram Baran Yadav ingestemd met een voorstel van de maoïsten. Dat voorstel is gebaseerd op uitgaven van afgelopen jaar en het dekt alleen de essentiële kosten. Er is geen nieuwe begroting voor nieuwe zaken en voorstellen. Het begrotingsvoorstel voorziet in twee derden van de uitgaven die de vorige regering maakte.

Ondertussen is het afwachten. De politieke onenigheid duurt voort.

BRICK CHILDREN SCHOOL

Wie in ons land al te maken heeft gehad met het bouwen van een woning weet zeer goed dat er altijd hier en daar onverwachte problemen kunnen opduiken. Dat is in Nepal niet anders. Eerst waren er problemen met de landeigenaar die er natuurlijk het maximum aan winst wilde uithalen. Vervolgens waren er ook nog verdoken gebreken op de bouwplaats die toevallig ontdekt werden op de kadasterplannen door de constructeur van het prefabbedrijf Eco Himalayan. Het afsluiten van het huurcontract voor de bouwgrond verliep aanvankelijk zeer moeilijk. Uiteindelijk werd zelfs van perceel gewisseld en gekozen voor een ander stuk bouwgrond van een landeigenaar die betrouwbaarder is. Er werd een nieuw contract afgesloten voor een periode van drie jaar met een optie op verlenging van opnieuw drie jaar.

Begin januari werden de grondwerkzaamheden dan uiteindelijk gestart. Maar toen kwamen de weergoden roet in het eten gooien. Net zoals in ons land had men in Kathmandu te kampen met de strengste winter sinds 35 jaar. De temperaturen gingen 's nachts onder het vriespunt en overdag bleef het vrij koud, wat uitzonderlijk is voor dit gebied van Nepal. De werkzaamheden werden nogmaals

Brick Children in nieuwe uniformen

stilgelegd. Ondertussen is de bouw opnieuw opgestart en is men nu volop bezig aan de constructie van de school. Ondertussen is er ook goed nieuws gekomen vanuit het ministerie van Vlaams Onderwijs, van het kabinet van minister Pascal Smet, die aan het Brick Children School project een subsidie heeft toegekend van 7.000 euro om het derde klaslokaal te bouwen, zodat de Brick Children School tot een volwaardige lagere school kan worden uitgebouwd. Een meevaller is dat de school kan voorzien worden van elektriciteit via het net en er dus mogelijkheden bestaan voor de installatie van licht en aansluitingspunten voor stopcontacten.

Ondertussen zijn de activiteiten natuurlijk niet stilgevallen. Met financiële middelen uit het fonds van de BBCSF en BIKAS werden lokalen gehuurd in een woningcomplex om er te starten met de Brick Children School. De lokalen werden opgeknapt, kregen een laagje verf en werden aangepast om er les te geven aan een groep van 38 Brick Children. In aanpalende lokalen, eveneens gehuurd met middelen afkomstig van BBCSF, worden de naaiklassen en het volwassenenonderwijs ingericht. Onze Britse partners uit Wales

staan in voor de salarissen van de leerkrachten, de maaltijden en kledij van de kinderen en alle praktische zaken die nodig zijn om de school draaiende te houden.

De Belgium Brick Children School Foundation en BIKAS werken via hun vrijwilligers en met het organiseren van allerlei acties in heel het land verder aan het project. Het zou mooi zijn indien de leerkrachten en de Brick Children in de nabije toekomst ook gebruik kunnen maken van enkele computers, om zo een venster op de wereld te openen.

Cameraman Paul De Cock die de film 'Brick by Brick' draaide, heeft via zijn broer Marc een groot aantal rugzakjes, brooddozen en andere kleine spulletjes weten te verzamelen. Het zijn in totaal een viertal grote kartonnen dozen die niet echt zwaar zijn. Via deze weg doet de BBCSF een warme oproep aan iedereen die een mogelijkheid ziet om deze voorraad te versturen naar de Brick Children School. Het zou een mooi nieuwjaarsgeschenk zijn voor de Brick Children. (14 april viert men Nieuwjaar in Nepal, voor de hindoes begint het jaar 2068)

ONZE PROJECTEN

SCHOOLVOORSTELLINGEN VAN DE FILM 'BRICK BY BRICK' IN GERAARDSBERGEN.

In samenwerking met het stadsbestuur, de cultuurdienst en cultuurcentrum de Abdij van de stad Geraardsbergen werden op woensdag 23 en donderdag 24 januari 2013 vijf voorstellingen gegeven van de documentaire 'Brick by Brick' in het Arjaantheater. Twee Geraardsbergse schepenen met name Ann Panis en Erwin Franceus en twee leerkrachten uit Geraardsbergen, Marleen De Cubber en Anne De Cubber hebben samen hun schouders onder het project gezet. De cultuurdienst van de stad Geraardsbergen en het cultuurcentrum De Abdij zorgden voor de nodige logistieke steun, de bekendmaking van het project bij de bevolking en de praktische organisatie van de voorstellingen. De vrijwilligers van de Belgium Brick Children School Foundation werkten in het Arjaantheater samen met enthousiaste technici en verantwoordelijken van de theaterzaal. De BBCSF wenst dan ook mevrouw Lucrèce Gerain, mevrouw Brenda De Galan, de heer Guy Van Den Herreweghe en de heer Jurgen Bauwens hartelijk te danken voor hun inzet en hun bijdrage tot het welslagen van dit project.

Op woensdagmorgen kwamen de vrije basisscholen Hunnegem en Sint-Jozefinstituut naar de film kijken. Er volgde na de voorstelling een gespreksforum met de leerlingen van het 4e tot het 6e leerjaar. Deze groep jongeren waren, ondanks het feit dat de film relatief moeilijke passages vertoonde, laaiend enthousiast en er kwam een stroom van vragen op gang.

Op donderdagmorgen waren in de voorstelling van 9 uur de leerlingen van het middelbaar aan de beurt. Zowel het Sint-Katharinacollege als het Technisch Instituut Sint-Jozef waren voltallig aanwezig. Ook daar viel het tijdens de projectie op hoe deze jongeren hun aandacht werd vastgehouden. Om 10.30 uur was het dan de beurt aan de basisschool Sint Lutgardis en aan de studenten middelbaar van het Koninklijk Atheneum. Ook hier was er na de projectie van de film heel wat stof tot discussie. Na de middag was het de beurt aan de middelbare school Sint-Jozefinstituut, in Geraardsbergen bekend als 'Het Karmelieten'. Bij deze voorstelling was er achteraf tijd voor een ruim discussieforum met als extra een presentatie van de stageperiode van de drie Belgische laatstejaarsstudenten lerarenopleiding uit GroepT in Leuven, die gedurende drie maanden les hebben gegeven aan de Brick Children School in Tikathali. Deze jonge mensen, die weldra zelf in het beroepsleven zullen staan, toonden bijzondere interesse voor de voorstelling en de problematiek rond kleinschalige ontwikkelingshulp. Heel wat leerkrachten verklaarden achteraf dat de film en de confrontatie met de problematiek rond kinderarbeid, extreme armoede, kasten, genderproblematiek, de moeilijkheden rond onderwijs in een derde wereldland en de voorstelling van de diverse godsdiensten, aan de studenten een heel goed beeld gaven waar ze in de les verder op kunnen inpassen. Enkele leerkrachten stelden ook voor om in de loop van het schooljaar of na september bij het begin van het nieuwe schooljaar acties te ondernemen om het Brick Children school project mee te ondersteunen. Het pro-

ject is een groot succes geworden dank zij de aanwezigheid van 1 220 enthousiaste studenten en hun leerkrachten. Ze brachten de bouwstenen bij elkaar om de Brick Children School verder uit te bouwen en misschien nog belangrijker, door het bekijken van de film werd hun aandacht getrokken op de problematiek van kleinschalige ontwikkelingshulp op mensenmaat. Iedereen kan iets doen, als hij maar iets doet. Elke steen in een bouwwerk is belangrijk. De vrijwilligers van de Belgium Brick Children School Foundation wensen dan ook iedereen en in het bijzonder de directies van de diverse scholen die een bijdrage hebben geleverd aan het welslagen van dit Brick Children School project van harte te danken. Namens de Brick Children in Nepal en de BBCSF Dhanyabadh, dank u wel.

Het Brick Children School project blijven steunen kan via de vzw BIKAS met vermelding BBCSF of Brick Children op het rekeningnummer 220-0787800-02. Stortingen vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar.

Foto's: bouwplaats, verzorging Brick Children, naaiklasje, ...

KHUMBU ICEFALL DOCTOR ANG NIMA SHERPA IS NIET MEER.

Eén van de oudste nog actieve sherpa's van de Mount Everest Khumbu Icefall Doctors overleed thuis in het dorp Pangboche op 25 januari. Hij was 59.

De Icefall Doctors zijn sherpa's die opgeleid zijn om de klimroutes te onderhouden en ladders over de gletsjerspleten te leggen. Ieder jaar, ieder klimseizoen blijven ze op de berg om de wegen te onderhouden en om er op toe te kijken dat de touwen en ladders op hun plaats blijven. Het is een gevaarlijk beroep met veel risico's onderweg zoals lawines en dreigende gletsjerblokken. Honderden klimmers vertrouwen op de touwen en de ladders bij het oversteken van de brede kloven. Zonder de hulp van de 'Icefall Doctors' – letterlijk vertaald 'dokters van de ijswatervallen' – zouden de alpinisten nooit in staat zijn de Mount Everest en andere Himalaya reuzen te beklimmen.

Ang Tshering Sherpa – Asian Trekking – bezorgde ons het droevige nieuws. Hij betuigt zijn oprecht medeleven aan de familie en vrienden van Ang Nima Sherpa.

UIT DE MEMOIRES VAN JOS GOBERT

(opgetekend door Erik Soberon)

Ter ere van Jos Gobert, de stichter van Bikas die op 16 september 2010 overleed op 90-jarige leeftijd

(vervolg 'EVEREST REVISITED' – 1984)

Van Khumjung gaat het bergaf langs de Khumbi Yul Lha naar Machherma waar hij de tent opzet op een koer die door muren uit natuursteen omringd is. De huizen van het dorp hebben opvallend kleine en lage ingangen. De sherpa van Jos legt uit dat dit zo is opdat de Yeti niet zou binnendringen. Uiteraard is het ook een voordeel dat zo weinig mogelijk koude lucht binnenkomt. De volgende dag komt hij aan de Ngozumpa. Het is de grootste gletsjer van Nepal, 17 km lang. De tent wordt ditmaal opgezet aan de rand van het tweede Tshomeer. Het wordt een ijskoude nacht op 4000 m hoogte tijdens dewelke hij kan genieten van ontelbare fonkelende sterren. Hij beslist om in de ochtend de Gokyo Ri te beklimmen.

Het is een zware dobber voor een zestiger, maar het panorama dat zich onderweg voor hem uitstrekt, maakt het de moeite waard. Onderweg komen ze een arts tegen die hem kwetst door naar zijn leeftijd te vragen. Ze wijst een punt aan van waar hij een perfect uitzicht heeft zonder hoger te moeten klimmen. Verdergaan is onnodig en volgens haar professionele opinie gevaarlijk voor Jos. Hij volgt het medisch advies op en Betsy volgt met de camera de sirdar alleen verder. Alvorens aan te vangen met de afdaling, die riskanter en technisch moeilijker zou blijken dan de klim, heeft hij een uur lang de tijd om op z'n eentje te genieten van één der mooiste panorama's in de Himalaya. Voor Jos is het bereiken van deze unieke plek een overwinning. Hoger heeft hij in zijn leven nooit geklommen. Hij heeft zijn grenzen hiermee kunnen verleggen en dit vormt voor hem een zin van het leven.

Om aan de andere kant van de vallei te komen, moeten ze een gletsjer over. Enkele dagen tevoren zijn daar enkele trekkers omgekomen toen een deel van het gletsjerdak 20 meter diep instortte en ze verdwenen in een enorm ijskoud meer. Met deze kennis in het achterhoofd verlopen de eerste passen schoorvoetend, maar naarmate er tredzekerheid komt – en omdat ze zo vlug mogelijk aan de overkant willen komen – vliegen ze als het ware over de ijsvlakte. In de andere vallei aangekomen, begeven ze zich naar Tsham Og langs de veilige, zuidelijke route waar het landschap verandert van uitzicht. Er zijn enkele lege huizen te bespeuren en op een bepaald moment staan ze voor een dertigtal fazanten, de symbolische vogel van Nepal. Soms is het weer stijgen als afwisseling op het dalen, hetgeen de knieën belast. Na verder op rustig tempo te stappen, bereiken ze Phortse, een modeldorp van wel onderhouden huizen op afzonderlijke, vlakke percelen grond. Ze worden in hun slaapzak rond middernacht bij volle maan gewekt door melodieuze gezangen. Bij het ontbijt vertelt de sirdar dat een religieus feest plaatsvond en bovendien een sneeuwluipaard een kalf heeft gedood in de nacht. Wanneer ze het opengereten karkas zien liggen, hebben ze een reden om er flink de pas in te zetten langs de westelijke flank van de vallei en bereiken ze zodoende vlug Periche. Daar is een Amerikaanse hulppost die zelfs over een luchtdrukkamer beschikt om klimmers die geveld zijn door hoogzeikete te redden. Jos laat er alle medicijnen die ze nodeloos bij zich dragen achter.

Die nacht is er weer muziek, maar ditmaal van Jos' eigen dragers en gidsen. Ze hebben enkele glaasjes raksi op en zetten zich aan het dansen, de vrouwen doen mee.

De route naar de Everest loopt de ochtend daarop verder langs een morene, een stevige klim die op een plateau uitmondt, waarna het pad weer daalt. Aan Tuglho verdwijnt het pad tussen de vele riviertjes van smeltwater. Aan Lobuche wordt het kamp opgeslagen op 4 940 m hoogte. Er zijn daar tot nu toe weinig toeristen te bespeuren omdat de vluchten naar Lukla opgeheven zijn. Omwille van de komende verkiezingen hebben de politici alle vliegtuigen in beslag genomen voor hun campagne. Noodtransport is voor enkele dagen niet meer mogelijk. Gelukkig ondervindt niemand van hen last van hoogzeikete en ook na de nacht op grote hoogte vertonen ze geen kwalijke symptomen. Niettemin doen ze het langzaam aan.

Aan de voet van de Kala Pattar vinden ze na een tocht over een gletsjer geen enkele toerist aan de lodge van Gorak Shep. Van de Mount Everest is van zo dichtbij weinig te zien, maar de bevroren waterval voor hen is indrukwekkend. De volgende dag dalen ze verder af en kruisen aan Lobuche de achterop gebleven toeloop van toeristen.

Jos ziet een groep staan rond een jonge sherpa die op de grond ligt. Hij is duidelijk aan het wegwijnen door hoogzeikete. Een arts onder de toeristen maakt zich klaar om een injectie te geven, tot iemand hem iets in het oor fluistert en hij daarop zijn naald plooit en weggooit. Jos eist rechtvaardiging voor zijn daad, waarop deze verklaart niet het risico te willen nemen dat hij bij het overlijden van de jongen de schuld zou krijgen. Jos vindt het ongehoord en neemt wel zijn verantwoordelijkheid. Hij vraagt een vrijwilliger onder de sherpa's om de zieke te dragen naar de Amerikaanse hulppost. Hij geeft hem geld en een brief voor de artsen mee.

(wordt vervolgd)

SAILA'S HUWELIJK

Op 8 december vorig jaar trad de 20-jarige Saila in het huwelijk met de 18-jarige Saru. Ze wonen allebei in Khaharekhola evenals hun ouders. Geen ongewoon nieuws ware het niet dat het gaat om die Saila waarnaar de verbindingsweg tussen Khaharekhola en Kolati werd genoemd, de Sailasadak. Mede dank zij de investeringen van Bikas kon de 5 km lange weg in mei 2008 plechtig worden geopend. Voorheen was het voor de dorpsbewoners ploeteren langs een geitenpaadje. Ondertussen heeft ook de overheid haar spreekwoordelijke steentje bijgedragen door de weg verder te trekken naar de omliggende dorpen.

Het verhaal van Saila is als van een sprookje. Als kleine jongen werd hij door zijn stiefmoeder het huis uitgezet omdat hij niet had kunnen beletten dat een geitje gedood werd door een luipaard. Het was Nakul, de oudste zoon van het gezin Chaulagain, die het wenende kind vond in het woud. Hij nam het jongetje mee naar huis waar het voortaan kon genieten van de gezellige nestwarmte bij de Chaulagains. Na het huwelijk werd ook de jonge bruid opgenomen in het gezin.

Namens Bikas onze welgemeende gelukwensen aan het kersverse paar.

De foto's van de plechtigheid werden ons bezorgd door Hem Chaulagain, jongste zoon van het gezin, die nu werkt voor een bank in Ilam. Je ziet de huwelijksstoet, bruid en bruidegom, het samenlevingsakkoord en de verwelkoming binnen het gezin door moeder Chaulagain.

AFVAL WORDT KUNST

Tonnen afval die dragers en jassen gedurende twee lente-expedities van de top van de Mount Everest naar beneden droegen, zijn verwerkt in 75 stukken die eind vorig jaar tentoongesteld werden in de hoofdstad Kathmandu. Touwen, tenten, bierblikjes en zelfs de resten van een helikopter zijn omgetoverd tot sculpturen. Met het Everest 8848 ART Project willen de initiatiefnemers aandacht vragen voor het vele afval op de hoogste berg van de wereld. "Wij zijn blij met het afval en de vuilopruimers zijn blij dat het van de berg af is," vertelde Kripa Rana Shahi, organisator van het project, aan de pers.

ASIAN TREKKING VIERDE 30e VERJAARDAG

Eind 2012 mocht Asian Trekking dertig kaarsjes uitblazen en dat werd op 30 december uitbundig gevierd. De werknemers die sinds 1982 in dienst van Asian Trekking zijn, werden flink in de bloemetjes gezet. Bikas stuurt zijn sponsor bij deze hartelijke gelukwensen.

EARTH HOUR

Ieder jaar roept het Wereldnatuurfonds alle mensen ter wereld op om het licht gedurende één uur uit te schakelen om op die manier symbolisch deel te nemen aan de strijd om het behoud van de natuur en het milieu.

In 2011 bundelden WWF, Lumbini Development Trust en vijf Nepalese banken hun krachten om een sterk signaal uit te zenden naar de wereld toe. Met als doelstelling in 2020 één miljoen bomen geplant te hebben in Lumbini, of zijnde 100 000 bomen per jaar, willen zij het toerisme de noden van het milieu helpen lenigen. Lumbini is de geboorteplaats van Boeddha, de heilige plaats bij uitstek om de natuur te bewaren en te beschermen. Gedurende Earth Hour 2011 verzamelden monniken uit twintig kloosters zich in Lumbini. Een uur lang voerden ze een gebed op voor het welzijn van de aarde. Terzelfdertijd werden in heel het land in alle kloosters gebedsbijeenkomsten gehouden.

Tijdens Earth Hour vorig jaar verzamelden duizenden Nepalezen zich in Kathmandu bij brandende kaarsen en boterlampjes. Er werden een fietsrally en muziekfestival georganiseerd. Krishna Gyanteli, secretaris van het departement leefmilieu, riep de jongeren op om zich individueel en collectief in te zetten voor het behoud van de natuur in Nepal. Nepal is het vierde meest kwetsbare land als gevolg van de klimaatverandering. Het is daarom van belang dat de mensen hun levensstijl veranderen, niet alleen in Nepal maar over de hele wereld.

Dit jaar heeft Earth Hour plaats op 30 maart van 20.30 uur tot 21.30 uur. Meer info www.earthhour.org

STOP DE GEWELDPLEGING TEGEN VROUWEN

Intimidatie, aanranding, verkrachting... de meeste van dergelijke verhalen verdwijnen in Nepal gewoon in de doofpot. Vrouwen durven dikwijls geen klacht indienen omdat ze angst hebben voor represailles.

Eén van de vele voorbeelden is de moord op Uma Singh destijds. Zij kwam op voor de vrouwenrechten en veroordeelde het geweld. Resultaat, ze werd door een groep mannen met messteken vermoord. In 2011 werd een jonge boeddhistische non tijdens een busreis in de bergen het slachtoffer van een groepsverkrachting. Enkel onder de druk van de media gaf het ziekenhuispersoneel toe dat er sprake was van seksueel misbruik. Omdat ze niet langer meer maagd was, kon ze haar leven in het klooster niet verderzetten, ondanks de afkeuring van de boeddhistische autoriteiten.

Na de brutale verkrachtingen en moorden in India eind vorig jaar, kwamen de sympathisanten van de slachtoffers en tegenstanders van geweld op straat. De betogers hielden halt bij de residentie van premier Baburam Bhattarai en eisten concrete maatregelen om een einde te maken aan de straffeloosheid en vroegen een politieke wil om de vrouwen te respecteren. De premier heeft een

onderzoek bevolen naar de geweldplegingen. Ondertussen zetten de demonstranten hun acties verder tot de resultaten van het onderzoek bekend worden gemaakt.

Als de woede sterker wordt dan de angst zullen de vrouwen zich bewust worden dat er met praten en onderhandelen meer gerealiseerd kan worden dan met bang te zwijgen.

20 JAAR BIKAS WIJNEGEM

In 1992 gingen we voor de eerste keer op reis naar de hoge bergen in het verre Nepal. Alleen al de naam van het land had iets mysterieus, iets geheimzinnig, avontuurlijk en aanlokkelijk. Het land was nog maar amper 40 jaar toegankelijk voor buitenlandse toeristen en Kathmandu werd toen nog vooral geassocieerd met goedkope drugs en met de hippiecultuur.

We wisten dat Nepal één van de armste landen ter wereld was. Maar de confrontatie met de dagelijkse realiteit in Kathmandu en met het dagelijks leven in de heuvels en het hooggebergte, was ronduit schokkend. Ik noteerde toen in mijn dagboek:

"Dit is reizen, echt reizen naar een andere, maar naar een even reële wereld, naar een andere tijd. Hier botst onze tijd met duizenden jaren traditie. Je hoort het, je ziet het, je ruikt het, je voelt het, je smaakt het, het dringt binnen door al je poriën. Alles, maar dan ook alles, is nieuw, is zo vreemd, elke indruk overvalt je, je bent vervreemd, ontheemd."

Diezelfde ervaring hebben heel veel reizigers gehad bij hun eerste confrontatie met Nepal. Ik herinner me nog hoe Guy Brusselleers na zijn stage als dokter uit Nepal bij ons kwam en zei: "Het is een prachtig land met prachtige bergen maar het mooiste zijn er de vriendelijke, gastvrije Nepalezen."

Door Guy en Kris kwamen we in die periode in contact met Jos Gobert en met de organisatie Bikas. Bikas is het Nepalese woord voor ontwikkeling. De vereniging organiseerde ieder jaar in Antwerpen een grootse manifestatie: de Nepaldag.

Je kan op drie manieren reageren op armoede: ofwel je kan weglopen, of je kan toekijken of je kan betrokken raken. Jos en Betsy kozen voor het laatste. Zij hadden de ellende van de mensen gezien en hebben zich tot op het einde voor honderd procent ingezet voor Bikas en voor de mensen van Nepal.

In de periode van onze eerste reis lag de gemiddelde levensverwachting in Nepal op 45 jaar. Dat had veel te maken met de hoge kindersterfte en met het ontbreken van gezond zuiver drinkwater. Het was dan ook vanzelfsprekend dat het eerste project dat we vanuit Bikas Wijnegem steunden het waterproject was in Khumjung in het Sagarmatha gebied. Toen we in 2007 een trektocht maakten in voorbereiding op de film 'Everest - De kristallen piramide', kwamen we opnieuw langs Khumjung en waren we blij verrast de vrouwen te zien bij de bron die ooit in 1993 gebouwd is door de mensen zelf, met geld verzameld door Bikas.

In de loop van de jaren hebben we met onze acties de meest uiteenlopende projecten gesteund steeds op vraag van onze partnerorganisaties in Nepal en uitgevoerd door de mensen ter plaatse. Zo steunden wij projecten op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en ecologie. We steunden de bouw van een brug over de Dhungre rivier, een brug die een olifant moest kunnen dragen, de bouw van een bloedbank in Beni, het boren van waterputten in New Padampur.

Het laatste project dat we met Bikas Wijnegem steunden is het zogenaamde 'Ezelspad van Kalipul', een project dat ondertussen in uitvoering is. Verder gaat veel aandacht naar het Brick Children School- project, een scholenproject om de kinderen die in de

steenbakkerijen in de Kathmanduvlei werken, onderwijskansen en een betere toekomst te bieden.

Nepal heeft de laatste 20 jaar een zeer bewogen periode gekend. De maoïstische burgeroorlog, die het gevolg was van het ondraaglijke lot van de arme bevolking, heeft een zeer hoge tol aan mensenlevens gekost. Op een dramatische wijze is er een einde gekomen aan de macht van de koninklijke familie, maar nog steeds kent het land geen politieke stabiliteit.

Langzaam maar zeker wordt Nepal meegezogen in de vaart van de geschiedenis. Het onderwijs heeft een grote stap voorwaarts gezet, vooral onderwijs voor meisjes, Ook in de gezondheidssector worden stappen gezet, ook al blijft hier nog heel veel te doen. Het elektriciteitsnet groeit gestaag, goedkope zonnepanelen en schotelantennes doen hun intrede, de computer en de gsm worden gemeengoed. Nieuwe wegen vergemakkelijken de verbindingen met afgelegen en moeilijk te bereiken plaatsen waardoor kinderen vlotter naar school kunnen en zieken sneller een hulppost kunnen bereiken. De schaduwkant van deze op zich positieve ontwikkelingen is de druk die komt op de traditionele gebruiken en op de tradities wat leidt tot verlies van identiteit en tot generatieconflicten binnen de families.

20Jaar Bikas.

Vrij snel na de oprichting van onze werkgroep werden wij als organisatie erkend in de gemeentelijke raad voor ontwikkelings-samenwerking. Dank zij die materiële en financiële ondersteuning van de gemeente en de steun van de Wijnegemse bevolking zijn wij er gedurende al die jaren in geslaagd Nepal in de aandacht te houden en onze projecten financieel te ondersteunen. Bedankt gemeentebestuur en mensen van Wijnegem!

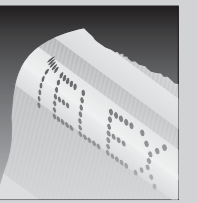
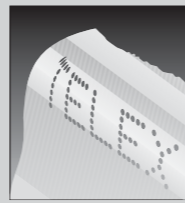
Eén van de eerste trekkinggidsen is geschreven in 1972 door Stephen Bezruchka. Hij gaf zijn boek het motto mee.

*Nepal is niet alleen een plaatsnaam op een kaart
maar een ervaring,
een manier van leven waarvan we allen veel kunnen leren.
Nepal is er niet om door jou veranderd te worden
maar om jou te veranderen.*

Het land is aardig op weg om daarin te lukken.

Rik Dierckx

Op 15 en 16 maart vieren we twintig jaar Bikas in Wijnegem.

► **OP VRIJDAG 15 MAART OM 19.30 UUR:**

Receptie en opening in de kapel van GC't Gasthuis van de tentoonstelling 'Kijk Nepal'

De expo toont schilderijen, foto's en voorwerpen uit de cultuur, de religie en uit het dagelijks leven van het Himalayaland.

DE TENTOONSTELLING IS GRATIS en OPEN OP ZATERDAG 16 MAART

van 10 tot 12 uur, van 14 tot 16 uur en van 19 tot 20 uur

MAANDAG 18 MAART

van 10 tot 17 uur en van 19 tot 20 uur

DINSDAG 19 MAART

van 10 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur

WOENSDAG 20 MAART

van 10 tot 12 uur en van 14 tot 17 uur

► **OP VRIJDAG 15 MAART OM 20.30 UUR**

in de theaterzaal, de première van de film 'Manaslu - In de schaduw van de heilige berg', een film van Rik Dierckx

► **OP ZATERDAG 16 MAART OM 20 UUR**

in GC 't Gasthuis, Turnhoutsebaan 199 in Wijnegem. Projectie van de film 'Manaslu - In de schaduw van de heilige berg', een film van Rik Dierckx

Inkom 10 euro, de opbrengst gaat volledig naar onze projecten in Nepal.

Over de film 'Manaslu - In de schaduw van de heilige berg'

Deze documentaire van Rik Dierckx neemt je in een prachtige beeldtaal mee naar één van de verborgen parels van de Nepalese Himalaya.

De Manaslu is een indrukwekkende berg van uitzonderlijke schoonheid. Gelegen in het hart van de hoge Himalaya is hij met 8156 m de achtste hoogste berg ter wereld en een uitdagend klimprobleem voor alpinisten. De naam van de berg komt van het Sanskriet 'manasa', wat zoveel betekent als 'berg van de ziel'.

Maar de film is niet alleen het verhaal van een berg maar ook het verhaal van een rivier, van de Buri Gandaki. De onstuimige rivier die we dagenlang stroomopwaarts volgen is almachtig, ze leeft in de hoofden van de mensen, ze regelt de landbouw, bepaalt de religie en de gebruiken.

Stap na stap dringen we door in de geheimen van dit gebergte waar nog maar pas trekkers toegelaten worden. De boeddhistische cultuur, het harde landleven van de plaatselijke gemeenschappen en de adembenemend mooie landschappen staan centraal in deze film.

47 AGENTEN GESCHORST NA MASSALE ONTSNAPPING UIT GEVANGENIS

Het gebeurt niet alleen in België dat gevangenen ontsnappen. Maar liefst twaalf gedetineerden wisten in november vorig jaar uit een gevangenis in het oosten van Nepal te ontsnappen... echter met de steun van de ambtenaren. De gevangenen hadden een 25 meter lange tunnel gegraven, ze hadden daarvoor twee maanden nodig.

DEERTIG DODEN BIJ BUSONGEVAL

Dertig mensen kwamen in januari om toen hun bus in een bergpas van de weg geraakte en in een ravijn stortte. Twaalf mensen overleefden de klap. De bus sukkelde bij dichte mist in een 300 meter diepe kloof. Het ongeval gebeurde in het district Doti in het westen van Nepal.

GROOT-BRITANNIË MOET NAMEN VAN GEVALLEN GURKHA'S BEKENDMAKEN

Nepal eist dat het Verenigd Koninkrijk de namen bekendmaakt van de tienduizenden Gurkha-soldaten die in dienst van het Britse leger zijn omgekomen. Dat zei een woordvoerder van de Vereniging van Voormalige Gurkha-soldaten (GAESO) in het West Nepalese district Syangja eind november na een rouwplechtigheid voor tienduizenden gevallen Gurkha-soldaten.

Tijdens een driedaagse plechtigheid werden de 60 000 Nepalese Gurkha's herdacht die volgens de GAESO vooral in beide wereldoorlogen sneuvelden. De organisatie wil een gelijkstelling van de Gurkha's met de Britse soldaten.

MAURICE HERZOG

Frans alpinist, is op 13 december vorig jaar op 93-jarige leeftijd overleden. Op 3 juni 1950 bereikten hij en zijn kompaan Louis Lachenal de top van de Annapurna I, de tiende hoogste berg ter wereld. Hij was hiermee de eerste mens in de geschiedenis die de top van een achtduizender bereikte. Maurice schreef nadien zijn succesrijk boek 'Annapurna' dat in tientallen talen werd vertaald en waarvan wereldwijd 20 miljoen exemplaren van werden verkocht sinds zijn verschijnen in 1951. Het boek van Maurice Herzog gaf Nepal een plaats op de wereldkaart. Het promootte het land als een toeristische bestemming en een paradijs voor bergbeklimmers.

MENSENETENDE LUIPAARD GEDOOD

In het vorige tijdschrift berichtten we over een mensenetend luipaard. Het is half januari gedood. De luipaard doodde in het afgelopen jaar vermoedelijk vijftien mensen in het westen van Nepal, voornamelijk vrouwen en kinderen. Het laatste slachtoffer dateert van oktober. Na een vruchteloze zoektocht beloofde het lokale districtsbestuur een beloning van 25 000 Nepalese roepies (ruim 200 euro, een klein fortuin voor een Nepalees) voor het vangen of doden van de luipaard. 17 januari sloop de luipaard een schuur binnen waar hij de daar gehouden dieren wilde oppeuzelen. De dorpelingen sloten het dier op en een lokale jager schoot de luipaard via een gaatje in de muur dood.

NEPAL WAS BOOS

Op de Nasa die een foto van een Indiase berg op zijn website zette en die verkeerdelijk als de Mount Everest omschreef. De foto werd gemaakt op een hoogte van 370 km vanuit het Internationaal Ruimte-

station ISS. Nepal twijfelde of het wel degelijk een beeld was van zijn nationale trots. Uiteindelijk gaf de Nasa de fout toe en verwijderde de foto van zijn website. Het ging niet om de Everest maar om de Sazer Muztagh in de bergketen Karakoam in het Indiase Kasjmir. De Everest is een geliefd fotografie-object voor astronauten.

OLIFANT MOORDT UIT LIEFDESVERDRIET

In het noorden van Nepal zijn eind vorig jaar zeker zes mensen gedood door een olifant met liefdesverdriet. In november werd hij gevangen gezet nadat hij een ouder echtpaar zou hebben gedood. Tijdens zijn opsluiting ontmoette hij Valentino, een vrouwtje waarmee hij wilde paren. Ze wees hem af en volgens de parkwachters is hij daarom aan het moorden geslagen. Maar het is steeds een 'zware jongen' geweest want in de tijd voor zijn gevangenschap zou hij de afgelopen vijf jaar al minstens negen andere slachtoffers hebben gemaakt.

CHINA EN INDIA WERKEN SAMEN VOOR NEPAL

Eind november vorig jaar besloten China en India om samen te werken aan de ontwikkeling van Nepal. Over de wijze waarop werd meermaals overlegd.

"Snelle ontwikkeling van Nepal is voor zowel India als voor China van belang. Bovendien is het gunstig voor Nepal en de rest van de regio," aldus de Chinese ambassadeur Yang Houlan. Hij beklemtoonde daarbij dat China een toegenomen Indiase betrokkenheid in Nepal ondersteunt, mits de soevereiniteit van Nepal gewaarborgd blijft. Hij

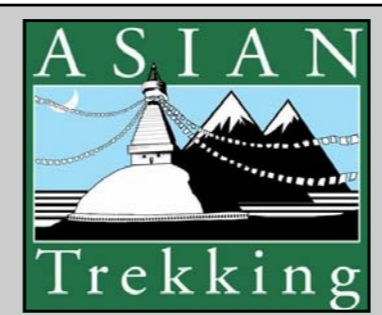
hoopt ook dat de politieke problemen van Nepal snel worden opgelost. China wil Nepal ondersteunen bij sociale en economische ontwikkeling. De voorbije jaren zijn China en Nepal langzaam dichterbij elkaar gekomen in vrijwel alle sectoren: meer bilaterale ontmoetingen, extra investering in de infrastructuur en de hydro-elektrische sector, financiële hulp aan het leger en de politie van Nepal...

Chinese bedrijven hebben ondertussen zo'n 75 miljoen euro in 478 projecten geïnvesteerd. De handel tussen de twee landen is aanzienlijk toegenomen. India, Nepals grootste handelspartner, investeert 44 procent van zijn buitenlandse investeringen in Nepal.

DRINKWATERPROJECT MELAMCHI

Het Melamchi drinkwaterproject bevindt zich 50 km ten noordoosten van Kathmandu. Als de werken er ongehinderd kunnen doorgaan, kan de hoofdstad binnen drie jaar beschikken over drinkwater uit die streek. Het ministerie van stadsontwikkeling meldt dat het project de eindfase heeft bereikt. Volgens staatssecretaris Kishor Thapa wordt de bouw van het waterverwerkingsstelsel in 2015 voltooid. De bouw van een ondergrondse pijpleiding zal in 2016 klaar zijn en dan kan Kathmandu voorzien worden van schoon en helder drinkwater. Het drinkwaterprobleem in de hoofdstad zal voorbij zijn als er dagelijks 510 miljoen liter water uit Melmachi, Yangdi en Larkehola stroomt. Prijskaartje: 13 miljard roepies of zo wat 130 miljoen euro, een duizelingwekkend bedrag.

NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM

**ANG TSHERING SHERPA
EN JO LOGGHE
25 JAAR ERVARING !**

- ⇒ Trekking
- ⇒ Expedities
- ⇒ Culturele Rondreizen
- ⇒ Rafting
- ⇒ Safari
- ⇒ Hotelreservatie
- ⇒ Vliegtuigboekingen

**P.O. Box 3022
Bhagawan Bahal - Thamel
Kathmandu
NEPAL**

Tel: 00977.1.4424249 - 4426947
Fax: 00977.1.4411878 - 4420604
E-mail: asianadv@mos.com.np
Web: www.asian-trekking.com

- Begeleide rondreizen vanaf 2 deelnemers
- Meer dan 90 trekkingen op vaste data
- 13 Tibet programma's met trekkingen, rondreizen, mountain bike tour
- Tibet reizen op vaste data, ook Mt Kailash
- Bhutan tijdens de Tsechu Festivals

▶▶▶ **UW reis voor U op MAAT**

INFO: JO SHERPA-LOGGHE p/a Hans Logghe, Astridlaan 39, 8310 Brugge-Assebroek

Tel / Fax: 050-354449

e-mail ast.np.b@scarlet.be

Manaslu Manaslu

In de schaduw
van de heilige berg

Een film van Rik Dierckx

Vrijdag 15 maart 2013

Zaterdag 16 maart 2013

GC t' Gasthuis Theaterzaal 20.00u.

Turnhoutsebaan 199 Wijnegem

Inkom € 10.00

Reservatie mogelijk op Tel 03/353 01 84
Ten voordele van onze projecten in NEPAL

20 Jaar BIKAS Nepal in Wijnegem

Receptie -Tentoonstelling -Filmprojectie

ALGEMENE VERGADERING

Op **ZATERDAG 9 MAART** heeft de algemene vergadering van Bikas plaats, met op de agenda volgende punten:

- financieel verslag 2012, kwijting van het bestuur
- herschikking binnen het bestuur
- varia

Bovenzaal restaurant Himalayan Yeti House,
Van Arteveldestraat 45 in Antwerpen

*Laat je leiden door Malse wandelwegen, in groen gebied
met een kabbelend meer in zicht*

Kijk met je ogen, voel met je hart ten voordele van Bikas

(Maxiem Weber)

BIKAS – AFDELING MOL OP ZOEK NAAR CULTUUR IN DE NATUUR

Mol is een groene gemeente in het noorden van de Antwerpse Kempen die balanceert op de grens met de provincie Limburg, met Lommel als buurgemeente. Mol is rijk aan water – het Lake District van Vlaanderen – met tal van meren, riviertjes en kanalen. Mol is ook synoniem voor groen, naald- en loofbossen, fiets- en wandelpaden in oude agrarische gebieden. Streekgastronomie, daar staat de abdij van Postel borg voor met abdijkaas en postelbier.

Een uitdaging voor Bikas Mol om deze streek eens te verkennen langs rustige wandelwegen onder de leiding van een gids van dienst Bikas-bestuurslid Irène Van Driessche, samen met haar geestesgenoot Maxiem Weber, die zal zorgen voor een poëtische verfijning van het geheel. De wandelaars krijgen een ondersteunende wandelbrochure. We vragen geen financiële bijdrage maar een vrije gift voor Bikas zal met dank aanvaard worden. Uiteraard geven we bij het begin en aan het eind van iedere wandeling een beetje info over de werking van Bikas. De bedoeling is van vier keer per jaar een seizoenwandeling te ondernemen.

De eerste wandeling is gepland op **ZONDAG 23 JUNI**, midzomer dus, en dan gaan we 'bomen over bomen'.

Tot dan, **VERTREK OM 14 UUR OP DE PARKING VAN ADMINISTRATIEF CENTRUM 'T GETOUW**, in het centrum van Mol, Molenhoekstraat 2, voor een wandeling langs de oevers van de Mol-Nete.

Voor meer info ivd_cataogh@yahoo.com

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

colofon

Vol.24, n°1 - januari / februari / maart 2013 – Afgiftekantoor: 2600 Berchem 1-2 Afd. - Erkenning : P206908

Steun: 10 EURO op rekening BE32 2200 7878 0002 op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO)
Verantwoordelijke uitgever & secretariaat: Mariëtte Ballegeer, Van Dornestraat 144, 2100 Deurne, België (alle briefwisseling op dit adres)
tel. 03 324 1326 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ookeen franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk: www.dewrikker.be